

Algemeen	
Onderwerp	Beleidsplan LHBTI 2019 – 2022 gemeente Hilversum
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Karin Walters
Eenheid	Maak een keuze
E-mail	k.walters@hilversum.nl
Kenmerk	19.0011444
Datum	11 juni 2019

### Voorstel

Nummer	Omschrijving
Voorstel 1.	Kennisnemen van het Beleidsplan LHBTI 2019 – 2022 gemeente Hilversum.
Voorstel 2.	Het Beleidsplan LHBTI 2019 – 2022 gemeente Hilversum bespreken.

### Behandeling

Datum	Overleg	Doel	Conclusie
27-06-19	Portefeuillehoudersoverleg	Kennisnemen	

### Toelichting

#### Beknopte toelichting

Hilversum is sinds 2017 regenbooggemeente en heeft in oktober 2018 opnieuw het regenboogconvenant getekend. Voor de periode 2019-2022 heeft het college zich voorgenomen om een activerend LHBTI-beleid te voeren. Hiervoor is het Beleidsplan LHBTI 2019 – 2022 opgesteld en door de gemeenteraad van Hilversum vastgesteld.

Op verzoek van wethouder Walters wordt het Beleidsplan LHBTI 2019 – 2022 gemeente Hilversum ter bespreking voorgelegd aan het Portefeuillehoudersoverleg. Doel is om over dit beleid uit te wisselen en hierover kennis en ervaringen te delen.

### Bijlage(n)

Nummer	Omschrijving
Bijlage 1.	Raadsvoorstel Beleidsplan LHBTI 2019 – 2022 gemeente Hilversum.
Bijlage 2.	Beleidsplan LHBTI 2019 – 2022 gemeente Hilversum.

zaaknummer: 510666  
afdelingsnaam: BenO-Sociaal Domein  
steller: Badeen Pedawi  
telefoonnummer: 035 629 2456  
onderwerp: beleidsplan LHBTI 2019-2022

---

## Voorstel

1. Het beleidsplan LHBTI 2019-2022 vast te stellen.

## Samenvatting

Hilversum is sinds 2017 regenbooggemeente en heeft in oktober 2018 opnieuw het regenboogconvenant getekend. Voor de periode 2019-2022 heeft het college zich voorgenomen om een activerend LHBTI-beleid te voeren. In het coalitieakkoord zijn hiervoor middelen ter beschikking gesteld.

## Inleiding

Het college heeft in oktober 2018 het regenboogconvenant ondertekend. Daarin is de verplichting opgenomen om voor 1 maart 2019 een beleidsplan LHBTI vast te stellen. Omdat het hier nieuw beleid betreft (kaderstellend), is een besluit van de raad nodig. Het beleidsplan LHBTI is ontwikkeld in samenwerking met de werkgroep Hilversum Inclusief en met medewerking van COC Midden-Nederland en de antidiscriminatievoorziening Gooi en Vechtstreek (Artikel 1).

## Probleemstelling/doel

Het bevorderen van de sociale acceptatie, veiligheid en zichtbaarheid van LHBTI-personen.

## Argumenten

*1.1 Lokaal emancipatiebeleid is een waardevolle en onmisbare aanvulling op het rijksbeleid.*

Door lokale beleidsinitiatieven op scholen, in buurthuizen en in sportverenigingen wordt de zichtbaarheid en sociale acceptatie van LHBTI-ers vergroot.

*1.2 In het coalitieakkoord is opgenomen dat er een actief LHBTI-beleid komt..*

In het collegeakkoord is het volgende opgenomen: “Een stad waarin meedoen naar vermogen voor iedereen vanzelfsprekend en haalbaar is, betekent naast de inzet op het gebied van welzijn, zorg en onderwijs ook op andere domeinen aandacht voor de participatiemogelijkheden en het bevorderen van een inclusief Hilversum. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om aandacht voor de zelfredzaamheid en zorgzaamheid van mensen in de omgevingsvisie en het opstellen van een actief LHBTI-beleid.”

*1.3 Het college heeft de intentieverklaring regenboogsteden 2019-2022 ondertekend.*

Daarin is de verplichting opgenomen om een lokaal meerjarenplan LHBTI vast te stellen. Het ministerie van OCW stelt hiervoor € 20.000,- per jaar beschikbaar.

## Kanttekeningen

*1.1 Voor het organiseren van evenementen neemt de gemeente een faciliterende rol in.*

In de beginjaren kan het een uitdaging zijn om geschikte partijen te vinden die deze taak kunnen vervullen. In 2019 zullen de activiteiten samen met de werkgroep Hilversum Inclusief uitgevoerd worden.

We zetten in op het vergroten van deze werkgroep. Op termijn zien we graag een zelfstandige organisatie ontstaan.

## Financiën, middelen & capaciteit

Het college heeft in de begroting middelen vrijgemaakt voor LHBTI-beleid. Daarnaast stelt de minister van OCW jaarlijks € 20.000 beschikbaar voor regenbooggemeentes.

	2019	2020	2021	2022
<b>gemeente</b>	€ 100.000,-	€ 100.000,-	€ 50.000,-	€ 50.000,-
<b>Ministerie van OCW</b>	€ 20.000,-	€ 20.000,-	€ 20.000,-	€ 20.000,-
<b>Totaal:</b>	<b>€ 120.000,-</b>	<b>€ 120.000,-</b>	<b>€ 70.000,-</b>	<b>€ 70.000,-</b>

## Uitvoering

-het beleidsplan LHBTI 2019-2022 ter kennisneming voorleggen aan het ministerie van OCW voor 1 maart 2019;

-middels periodieke bijeenkomsten met de werkgroep Hilversum Inclusief de concrete actiepunten uitwerken en vormgeven;

-beleidsadviseurs van andere beleidsterreinen zoveel mogelijk betrekken bij het in de lijn brengen van LHBTI-beleid (sport, welzijn, cultuur).

Burgemeester en wethouders van Hilversum,  
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes

## Bijlage(n)

1. beleidsplan LHBTI 2019-2022
2. intentieverklaring regenboogsteden 2019-2022

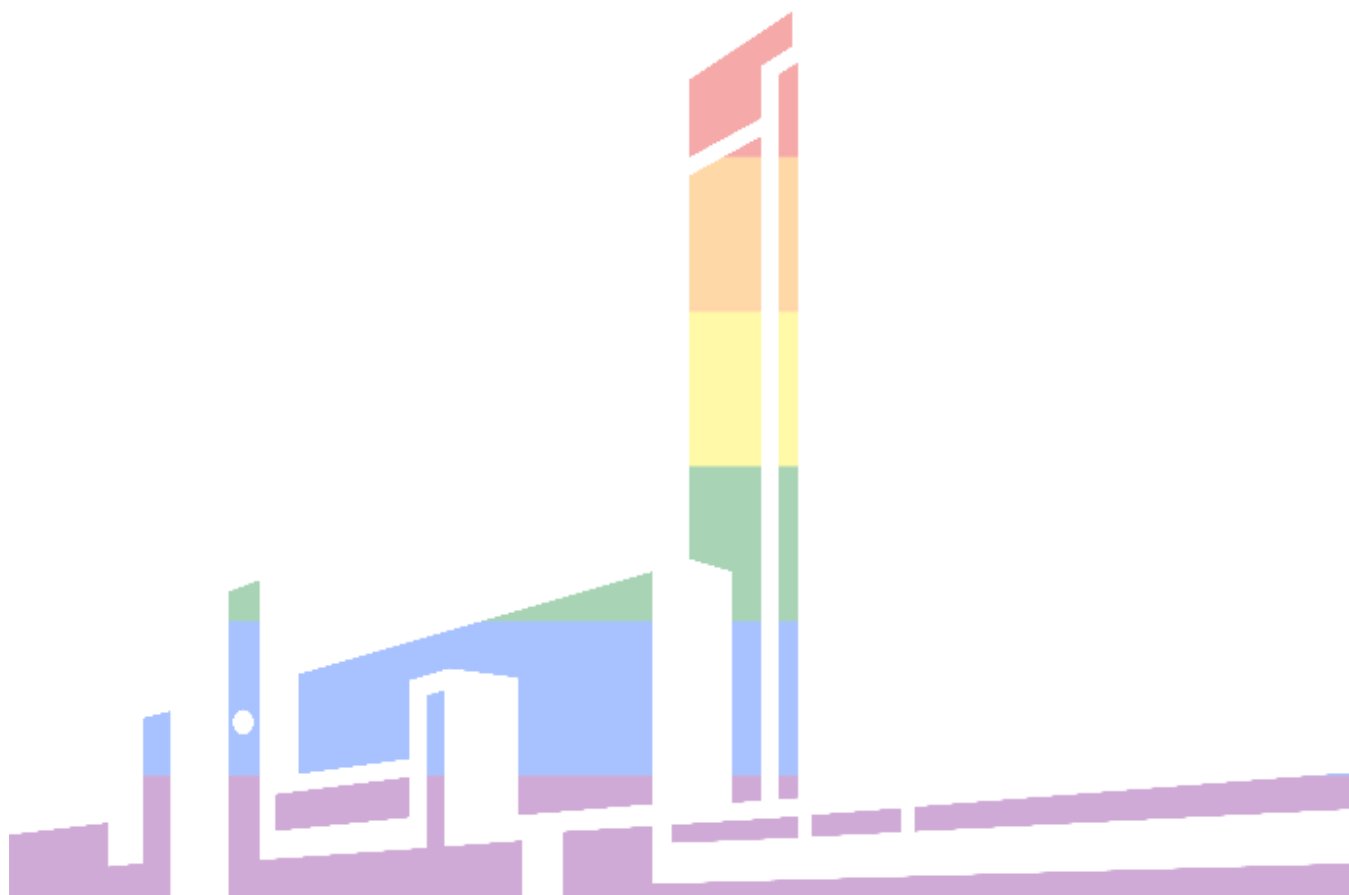
# Beleidsplan LHBTI 2019 – 2022

*Jezelf zijn in Hilversum!*

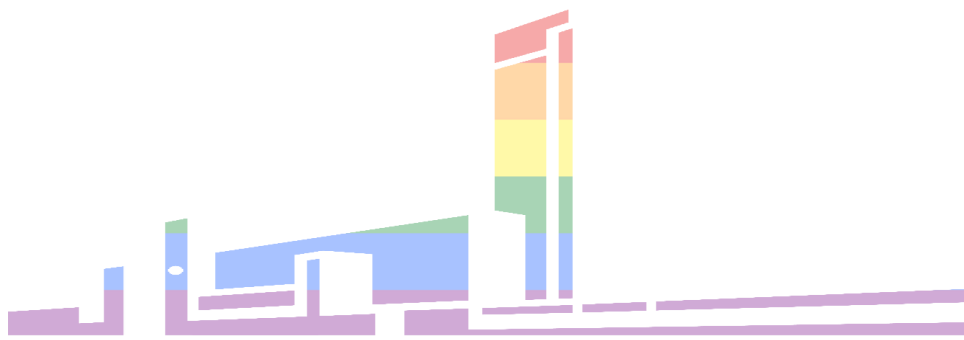
---

*Uitwerking van lokaal regenboogbeleid ter bevordering van de sociale acceptatie, veiligheid en zichtbaarheid van LHBTI-persoenen.*

---

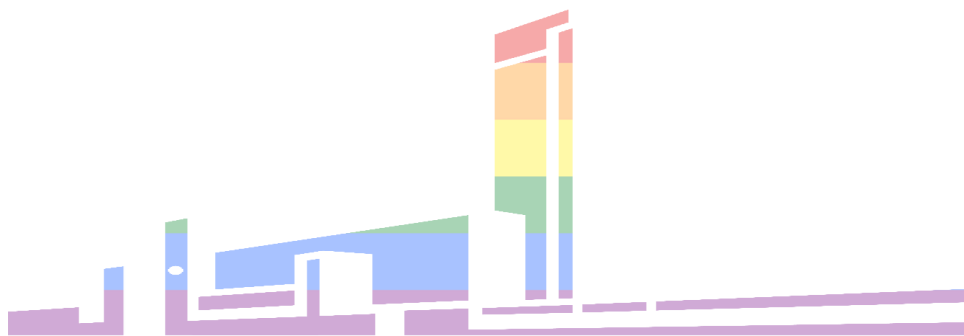


*Badeen Pedawi*



# Inhoudsopgave

Inleiding	blz. 3
Speerpunt 1: Ontmoeting	blz. 5
Speerpunt 2: Sociale acceptatie	blz. 6
Speerpunt 3: Zichtbaarheid	blz. 8
Speerpunt 4: Veiligheid	blz. 10
Speerpunt 5: Voorbeeldfunctie	blz. 11
Financiële uitwerking	blz. 12
Begrippenlijst	blz. 14



## Inleiding

Voor u ligt de uitwerking van het lokaal emancipatiebeleid voor lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender en intersekse personen (LHBTI-ers) voor de periode 2019-2022.

In dit stuk gebruiken we (net als de rijksoverheid) de term LHBTI alhoewel er ook uitgebreidere versies van bestaan, bijvoorbeeld LHBTIQAPCS+ (... queer, asexueel, pansexueel, cisgender, straight allies. De plus is allesomvattend en houdt alle mogelijke seksuele en genderidentiteiten in).

Wij bedoelen in dit stuk met de term LHBTI alle mogelijke seksuele en genderidentiteiten.

De gemeente Hilversum is sinds 2017 regenbooggemeente en heeft in oktober 2018 de intentieverklaring 2019-2022 van de regenboogsteden en de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) ondertekend.

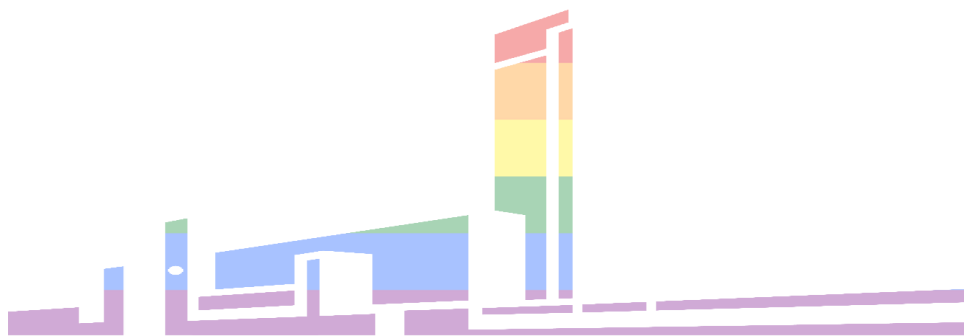
Het ministerie van OCW roept gemeenten en provincies op om regenbooggemeente of -provincie te worden omdat de sociale acceptatie, veiligheid en zichtbaarheid van LHBTI-ers in Nederland weliswaar toeneemt maar tegelijkertijd op sommige terreinen ook steeds meer onder druk staat.

In het coalitieakkoord is het volgende opgenomen:

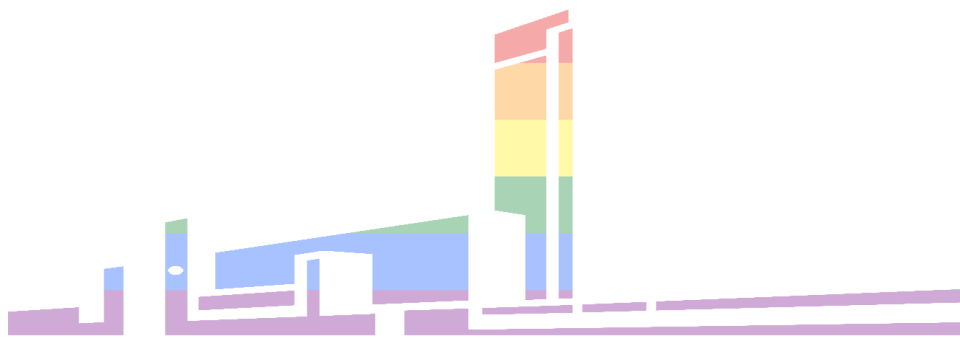
***Een stad waarin meedoen naar vermogen voor iedereen vanzelfsprekend en haalbaar is, betekent naast de inzet op het gebied van welzijn, zorg en onderwijs ook op andere domeinen aandacht voor de participatiemogelijkheden en het bevorderen van een inclusief Hilversum. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om aandacht voor de zelfredzaamheid en zorgzaamheid van mensen in de omgevingsvisie en het opstellen van een actief LHBTI-beleid.***

In grote steden zoals Amsterdam, Utrecht en Amersfoort is er al langer LHBTI-beleid en worden er veel activiteiten georganiseerd voor en door deze groep. In Hilversum is dit nog erg pril. In 2017 en 2018 is er een voorzichtige start gemaakt met LHBTI-activiteiten. Er is een werkgroep Hilversum Inclusief gestart. Er is een beleidsambtenaar die tijd heeft gekregen voor het onderwerp LHBTI en sinds juni 2018 is er ook een wethouder met LHBTI in haar portefeuille. De rol van de gemeente is nu aanjager en medeorganisator. Het doel is om te komen tot een stevige werkgroep Hilversum Inclusief, die samen met de LHBTI-ers, de gemeente en allerlei organisaties in de stad een breed palet aan activiteiten en belangenbehartiging voor de LHBTI-ers in Hilversum realiseert. Op termijn kan deze werkgroep doorgroeien naar een zelfstandige stichting voor LHBTI-ers in Hilversum. De gemeente heeft dan meer een faciliterende rol.

Lokaal emancipatiebeleid is een waardevolle en onmisbare aanvulling op het rijksbeleid en kenmerkt zich door concrete actiepunten. De plannen die wij u presenteren zijn samengesteld in samenwerking met de werkgroep Hilversum Inclusief, COC Midden-Nederland en de



antidiscriminatievoorziening Gooi & Vechtstreek (Artikel 1). De werkgroep bestaat uit inwoners van de gemeente Hilversum die grotendeels tot de LHBTI-gemeenschap behoren en die onder regie van de gemeente tijdens regelmatige bijeenkomsten meedenken over hoe het lokaal beleid vormgegeven gaat worden. Daarnaast nodigt de werkgroep regelmatig gasten uit om plannen uit te werken. Dit beleidsplan is dan ook geen statisch document dat af is, maar eerder een blauwdruk met enkele concrete actiepunten die tussentijds nog aangevuld en uitgebreid kunnen worden.



## Speerpunt 1 : Ontmoeting

Er zijn op dit moment in Hilversum nauwelijks plekken waar LHBTI-ers bij elkaar komen. Voor veel activiteiten en voor het uitgaan in eigen kring gaat men nu vaak naar Amsterdam en Utrecht. Het is prettig voor de Hilversumse LHBTI-ers als men ook in Hilversum makkelijk bij elkaar kan komen en ook gezellige activiteiten samen kan organiseren. LHBTI-ers kunnen zich dan echt thuis voelen in Hilversum.

Binnen de gemeente Hilversum komen er plekken waar LHBTI-personen elkaar kunnen ontmoeten. Wij stimuleren dit door middelen beschikbaar te stellen en initiatieven actief te ondersteunen.

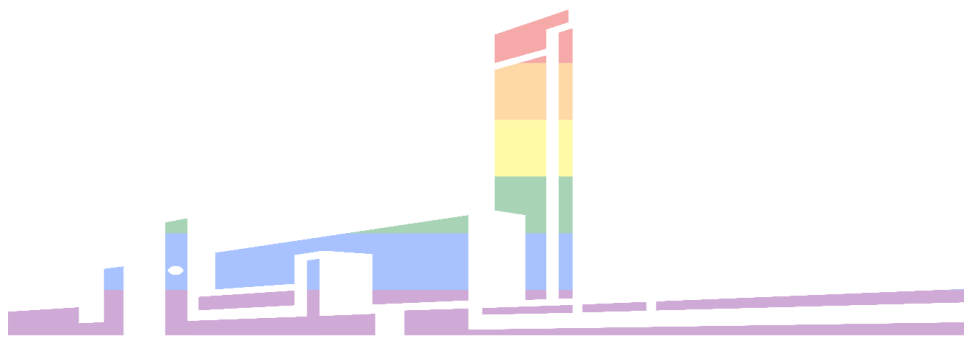
De volgende plannen zijn momenteel al in ontwikkeling:

- ❖ De werkgroep Hilversum Inclusief heeft het voortouw genomen en start met een open inlooppunt in een buurthuis. De gemeente ondersteunt dit door mee te helpen in de communicatie en de huurlasten te dragen.
- ❖ De werkgroep werkt andere plannen uit waarbij LHBTI-ers elkaar kunnen ontmoeten, zoals bijvoorbeeld een roze filmavond, een roze disco, of sportactiviteiten in LHBTI-verband.

### **Regenboogactiviteiten**

In 2019 worden er gedurende enkele dagen speciale regenboogactiviteiten georganiseerd in nauwe samenwerking met de werkgroep Hilversum Inclusief en Hilversum Marketing. Diverse organisaties en horecagelegenheden kunnen dan speciale activiteiten organiseren gericht op de LHBTI-doelgroep. Te denken valt aan een filmavond, speciale menu's in de horeca, lezingen in de Bibliotheek en in buurthuizen, een zaalvoetbaltoernooi voor homo- en lesbo-teams, debatten op scholen, enz. De afsluiting kan een popconcert of een dance night zijn.





## Speerpunt 2: Sociale acceptatie

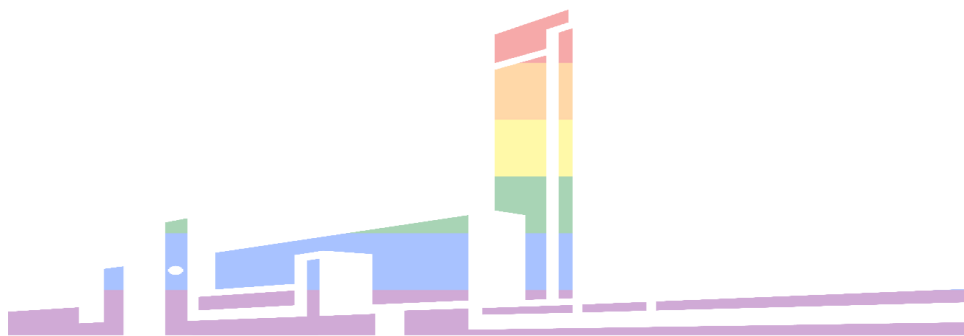
De sociale acceptatie onder bepaalde groepen is lager dan elders. Bijvoorbeeld onder jongeren en ouderen. Met name bij LHBTI-jongeren is de impact hiervan groot.

De gemeente Hilversum kiest er daarom voor om de focus in het lokaal beleid te richten op jongeren. Dit doen wij door:

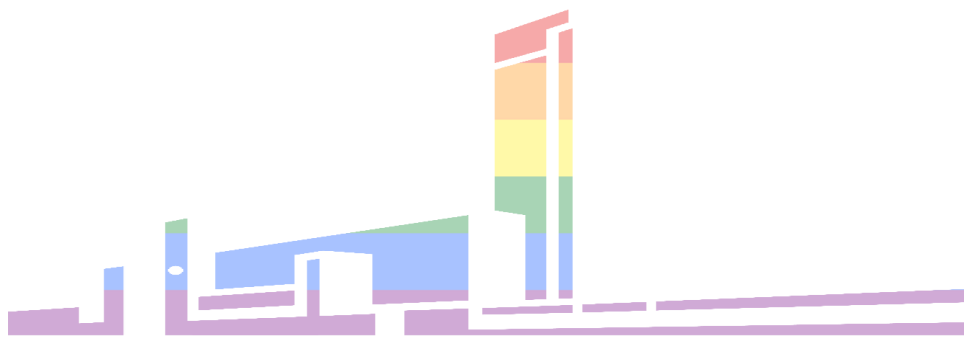
- ❖ het aanbieden van een peer-to-peer lesprogramma over diversiteit aan basisscholen. Dit lesprogramma bestaat uit drie sessies waarbij drie jongeren (een LHBTI-jongere, een moslim en een jood) met de klas en de docent in gesprek gaan over diversiteit, inclusie en uitsluiting. Dit programma is bewezen effectief en is door het ministerie van OCW als 'best practice' bestempeld. Uit onderzoek blijkt bovendien dat het effect van dergelijke programma's het grootst is bij kinderen in het basisonderwijs;
- ❖ scholen uit het voortgezet onderwijs actief te benaderen om gebruik te maken van de voorlichtingslessen over LHBTI-ers die het COC aanbiedt;
- ❖ schoolbesturen actief te benaderen (via de wethouder onderwijs) om meer gebruik te maken van de expertise van Stichting School & Veiligheid. Deze stichting (gesubsidieerd door het ministerie van OCW) ondersteunt scholen (primair en voortgezet onderwijs en MBO) bij het verwezenlijken van de kerndoelen onderwijs gericht op diversiteit:

*'De leerling leert over overeenkomsten, verschillen en veranderingen in cultuur en levensbeschouwing in Nederland, leert eigen en andermans leefwijze daarmee in verband te brengen, leert de betekenis voor de samenleving te zien van respect voor elkaars opvattingen en leefwijzen, en leert respectvol om te gaan met seksualiteit en met diversiteit binnen de samenleving, waaronder seksuele diversiteit (bron: OCW)'.*

De Stichting School & Veiligheid bevordert daarmee een sociaal veilig klimaat. Sociale veiligheid gaat over het bevorderen van sociaal gedrag door bijvoorbeeld gedragsregels op school en het tegengaan van grensoverschrijdend en ongewenst gedrag. Pesten, agressie, geweld, discriminatie, racisme, (homo)seksuele intimidatie, radicalisering en extremisme zijn hiervan voorbeelden. Stichting School & Veiligheid richt zich op schoolleiders, leraren, vertrouwenspersonen en leerlingen (Pestweb). De website [www.gayandschool.nl](http://www.gayandschool.nl) is één van de websites van Stichting School & Veiligheid. Gay&School gaat iets verder dan sociale veiligheid. De site is heel praktisch en expliciet gericht op het bespreekbaar maken van homoseksualiteit (lhbti). Precies wat de kerndoelen zeggen: leer leerlingen respect voor seksuele diversiteit. De grootste uitdaging bij de kerndoelen die gaan over seksuele diversiteit ligt bij de leerkrachten die zich geremd voelen om het hierover te hebben met hun leerlingen. Het lesprogramma en de gastlessen hebben dan ook een duurzamer effect als er binnen school een veilig klimaat heerst waarbij docenten het gesprek met leerlingen durven aan te gaan over deze onderwerpen;



- ❖ sportverenigingen actief te benaderen (via de wethouder sport) dat sociale acceptatie van LHBTI-ers heel gewoon is. Enkele voetbal- en hockeyverenigingen hebben al aangegeven dat ze op national-coming-out-day een regenboogbandje dragen uit solidariteit. Dit soort symbolische acties hebben een grote waarde. Wij stimuleren de verenigingen om dit soort acties te blijven doen en waar mogelijk uit te breiden (bijvoorbeeld door het hijsen van een regenboogvlag) en door het aanbieden van trainingen voor hun vrijwilligers, de cursus tot vertrouwenspersoon (binnen die cursus is diversiteit een belangrijk thema) of de inzet van een sportpedagoog. Door onze boodschap te blijven herhalen langs verschillende kanalen verwachten wij dat de verenigingen meer gaan nadenken over een eigen LHBTI-beleid en dat daarmee het pedagogisch sportklimaat bij verenigingen verbeterd wordt.
- ❖ bij ouderen is de sociale acceptatie voor LHBTI-ers soms minder. Daarom kiezen LHBTI-ers er op oudere leeftijd vaak voor om minder open te zijn over hun geaardheid. Dit kan eenzaamheid in de hand werken. Om ook oudere LHBTI-ers de kans te geven zichzelf te zijn in Hilversum gaan we met ouderenorganisaties en buurthuizen in gesprek over het organiseren van activiteiten voor oudere LHBTI-ers, zoals een roze salon. Daarnaast sluiten wij ons aan bij het Ouderenfonds die de pilot “Onzichtbare Ouderen” in Hilversum gaat starten. De rol en invulling die de gemeente daarbij inneemt wordt nog nader uitgewerkt.
- ❖ aansluiting te zoeken bij religieuze instellingen zoals kerken. Deze kunnen een belangrijke rol vervullen als het gaat om informeren en voorlichten van de religieuze achterban.



## Speerpunt 3: Zichtbaarheid

Het bevorderen van de zichtbaarheid van LHBTI-ers en uitingen daarvan in het alledaagse leven, is een belangrijke factor bij het bevorderen van sociale acceptatie. Daarnaast heeft het symbolische waarde en profileert de gemeente Hilversum zich als regenbooggemeente ermee.

Wij willen de zichtbaarheid vergroten door evenementen te ondersteunen en door straatmeubilair met een regenboogkleur in de openbare ruimte aan te brengen:

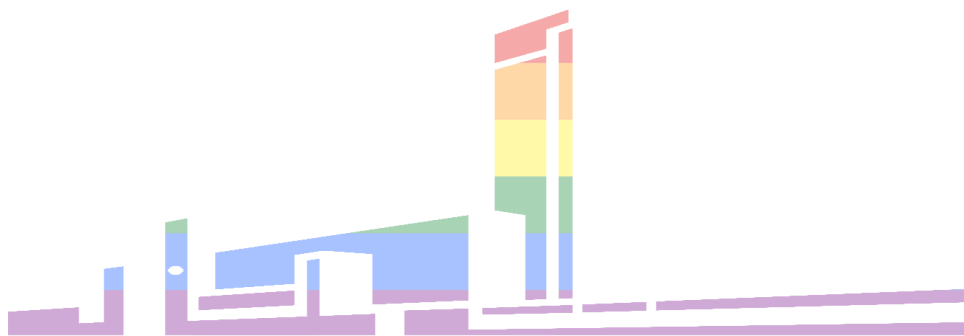
- ❖ Er komt een zitbank in regenboogkleuren in de openbare ruimte in het centrum.



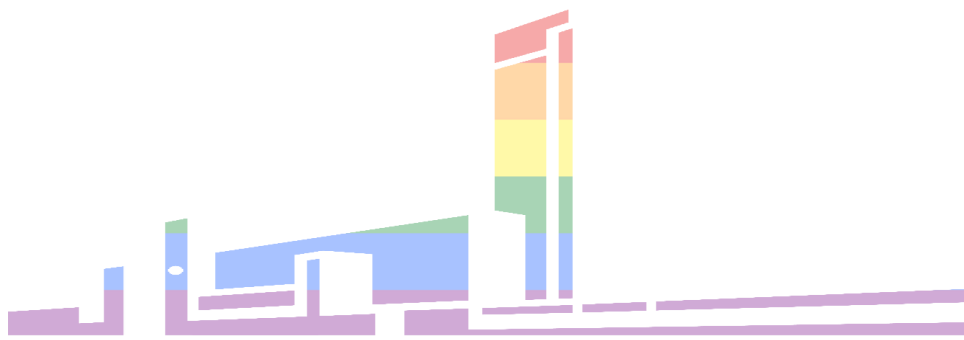
- ❖ Enkele stoplichten krijgen een andere vorm (twee lopende mannen of vrouwen).



- ❖ Rolmodellen van Hilversum Regenboog.  
We gaan bekende LHBTI'ers in Hilversum vragen of ze rolmodel van Hilversum Regenboog willen zijn. Zij geven de regenboogactiviteiten glans en laten zien hoe ze zichzelf zijn in Hilversum.
- ❖ De werkgroep gaat samen met de bibliotheek lezingen en debatten organiseren over LHBTI-gerelateerde onderwerpen.
- ❖ De regenboogactiviteiten, zoals genoemd bij speerpunt 1 Ontmoeten, hebben ook een zeer belangrijke rol voor de zichtbaarheid. Tijdens de regenboogactiviteiten staat Hilversum in het



teken van LHBTI. We vragen Hilversum Marketing om samen met de werkgroep en de gemeente deze activiteiten te organiseren. Zij hebben al veel contacten in de stad en deze kunnen allemaal aanhaken met eigen activiteiten die onder de regenboogvlag de zichtbaarheid vergroten. De regenboogactiviteiten worden ook gepromoot in de regio en in Utrecht en Amersfoort zodat deze ook nieuwe bezoekers naar Hilversum haalt en de levendigheid van Hilversum versterkt.



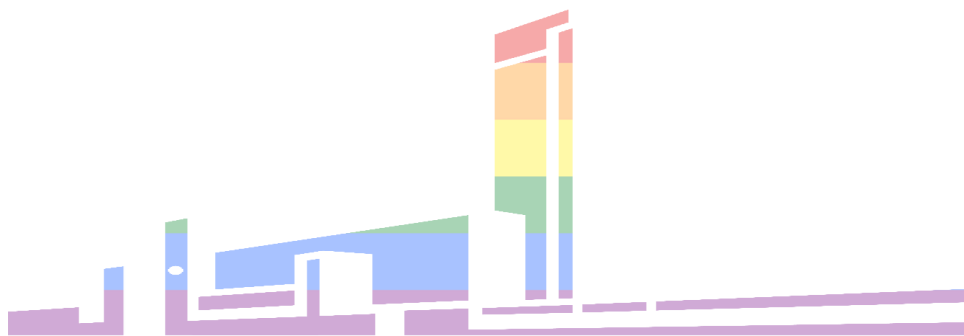
## Speerpunt 4: Veiligheid

Veiligheid heeft hoge prioriteit binnen de gemeente Hilversum. Op dit gebied waren wij al heel actief. Agressie-incidenten tegen LHBTI-ers in de gemeente Hilversum komen gelukkig nauwelijks voor maar hebben binnen de veiligheidsdriehoek de allerhoogste prioriteit.

- ❖ Binnen de veiligheidsdriehoek zijn er korte lijntjes met het politienetwerk Roze in Blauw, dat zich specifiek richt op geweld tegen LHBTI'ers.
- ❖ De antidiscriminatievoorziening Bureau Art. 1 Gooi en Vechtstreek (ADV) registreert alle discriminatiemeldingen en classificeert deze ook naar het type discriminatie. Uit de rapportages van voorgaande jaren blijkt er jaarlijks 1 tot 2 meldingen in Hilversum zijn gedaan die LHBTI-gerelateerd waren. De ADV heeft daarnaast periodiek overleg met de politie, en regionaal en provinciaal discriminatie-overleg. Bij het gemeentelijk overleg worden belangrijke trends gedeeld.

Antidiscriminatievoorzieningen geven uitvoering aan de Wet op de gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (Wga) in opdracht van gemeenten. Inwoners van Nederlandse gemeenten moeten toegang hebben tot een onafhankelijke antidiscriminatievoorziening. Het ADV heeft tot taak om onafhankelijke bijstand te verlenen aan personen bij de afwikkeling van hun klachten betreffende ongelijke behandeling en deze klachten te registreren en rapporteren volgens voorschriften neergelegd in de Wga. Daarnaast verricht het ADV taken in het kader van voorlichting en advisering over (on)gelijke behandeling.

- ❖ De jongerenwerkers en sportwerkers krijgen een training aangeboden waarmee ze op pedagogische wijze een veilig straatklimaat kunnen bevorderen.
- ❖ Binnen het horecaoverleg vragen wij speciale aandacht voor LHBTI-ers.

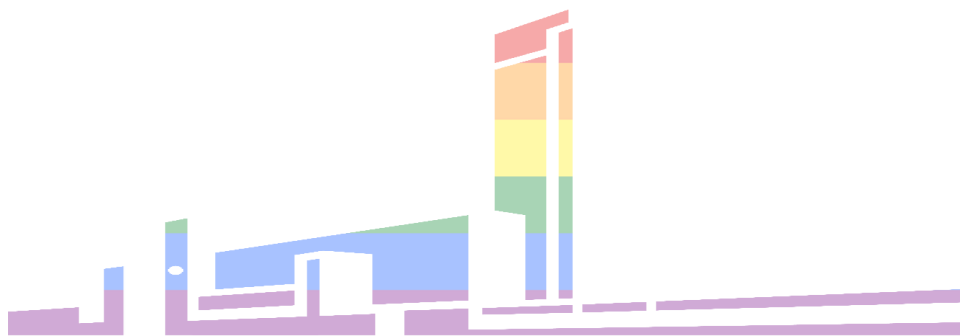


## Speerpunt 5: Voorbeeldfunctie

De gemeente Hilversum heeft als dienstverlenende organisatie en werkgever zelf een voorbeeldfunctie als het gaat om diversiteit en inclusie.

Wij willen deze rol verder versterken door:

- ❖ de medewerkers die klantcontact hebben bij Publiekszaken en op het Sociaal Plein, te trainen in LHBTI-sensitieve publieke dienstverlening. Hierbij maken we gebruik van een trainingsmethode die is ontwikkeld door Movisie in opdracht van het ministerie van OCW;
- ❖ de regenboogvlag te blijven hijsen op National Coming Out Day;
- ❖ via de website en andere kanalen duidelijk te communiceren dat Hilversum een regenbooggemeente is;
- ❖ op welkomstavonden voor nieuwe inwoners een stand te hebben van de werkgroep Hilversum Inclusief;
- ❖ regelmatig advertenties te plaatsen met een oproep aan inwoners om deel te nemen aan de werkgroep Hilversum Inclusief;
- ❖ ons beleidsplan 2019-2022 in het regionale PHO Sociaal Domein te bespreken met de wethouders sociaal domein, zodat de kennis gedeeld wordt en gemeenten in de regio bij elkaars activiteiten rond LHBTI kunnen aanhaken.



## Financiële uitwerking

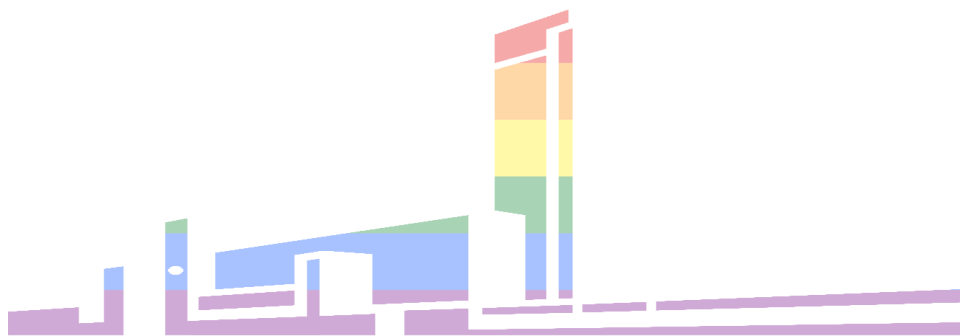
Het college heeft in de begroting middelen vrijgemaakt voor LHBTI-beleid. Daarnaast stelt de minister van OCW jaarlijks € 20.000 beschikbaar.

	2019	2020	2021	2022
<b>gemeente</b>	€ 100.000,-	€ 100.000,-	€ 50.000,-	€ 50.000,-
<b>Ministerie van OCW</b>	€ 20.000,-	€ 20.000,-	€ 20.000,-	€ 20.000,-
<b>Totaal:</b>	<b>€ 120.000,-</b>	<b>€ 120.000,-</b>	<b>€ 70.000,-</b>	<b>€ 70.000,-</b>

Deze middelen willen wij als volgt inzetten:

2019: € 5.000,- ontmoetingsplekken (sp 1)  
 € 40.000,- lesprogramma basisonderwijs (sp 2)  
 € 10.000,- cursus vertrouwenspersoon sportverenigingen / sportpedagoog (sp 2)  
 € 10.000,- straatmeubilair en stoplichten (sp 3)  
 € 40.000,- evenement (sp 3)  
 € 10.000,- cursus jongeren(sport)werkers (sp 4)  
 € 5.000,- trainingen eigen personeel (sp 5)  
 € 120.000,-

2020: € 5.000,- ontmoetingsplekken (sp 1)  
 € 40.000,- lesprogramma basisonderwijs (sp 2)  
 € 10.000,- cursus vertrouwenspersoon sportverenigingen / sportpedagoog (sp 2)  
 € 10.000,- straatmeubilair en stoplichten (sp 3)  
 € 40.000,- evenement (sp 3)  
 € 10.000,- cursus jongeren(sport)werkers (sp 4)  
 € 5.000,- trainingen eigen personeel (sp 5)  
 € 120.000,-



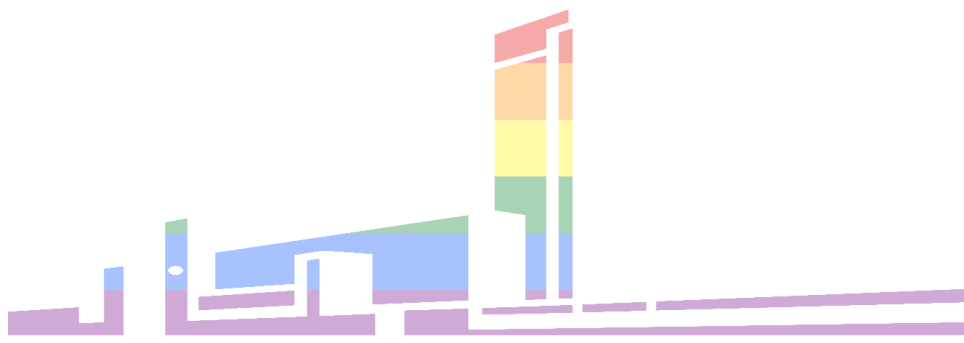
2020: € 5.000,- ontmoetingsplekken (sp 1)  
 € 40.000,- lesprogramma basisonderwijs (sp 2)  
€ 25.000,- evenement (sp 3)  
 € 70.000,-

2021: € 5.000,- ontmoetingsplekken (sp 1)  
 € 40.000,- lesprogramma basisonderwijs (sp 2)  
€ 25.000,- evenement (sp 3)  
 € 70.000,-

Overigens kunnen de precieze bedragen nog enigszins schuiven, afhankelijk van de specifieke activiteiten en trainingen, die in een jaar georganiseerd worden.

Over elk jaar zal er een kort jaarverslag ter informatie aan de raad gestuurd worden.





# Begrippenlijst

## **Anti-LHBTI geweld**

Verbaal geweld, zoals uitschelden en discriminerend taalgebruik, bedreiging, beroving en ander fysiek geweld, waarbij de seksuele voorkeur, genderidentiteit en/of geslachtskarakteristieken van het slachtoffer een duidelijke rol speelt.

## **Androgyn**

Een persoon die zowel 'mannelijke' als 'vrouwelijke' uiterlijke kenmerken vertoont.

## **Aseksueel**

Mensen die geen seksuele verlangens hebben.

## **Bifobie**

Afkeer voor bisexualiteit en biseksuelen, zowel in een groep als individueel. Hieronder valt uitsluiting, belediging en discriminatie van bi's.

## **Biseksuelen**

Mensen die zich romantisch en/of seksueel aangetrokken voelen tot zowel mannen als vrouwen, ongeacht hun feitelijke gedrag.

## **Cis gender**

Dit is een term waarmee mensen worden aangeduid van wie de genderidentiteit overeenkomt met het biologische geslacht waarmee zij geboren zijn.

## **Coming out**

Engelse term voor het moment (of de momenten) dat een persoon zijn of haar seksuele oriëntatie en/of genderidentiteit kenbaar maakt. Ook 'uit de kast komen' genoemd.

## **Diversiteit**

Verscheidenheid in kenmerken van mensen in leeftijd, sekse, levensbeschouwing, religie, etniciteit, leefstijl, enzovoort.

## **Gay**

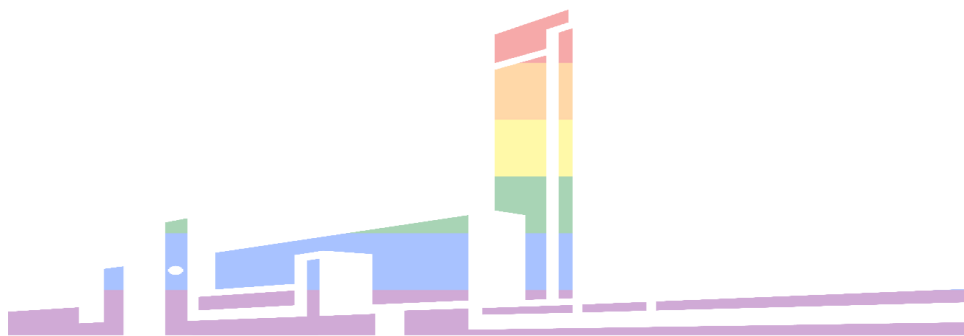
Engelse term, ingeburgerd in het Nederlands, voor mensen die zich seksueel aangetrokken voelen tot iemand van hetzelfde geslacht.

## **Geslachtskenmerken**

De biologische kenmerken die een lichaam man, vrouw of interseks maken.

## **Gender**

Verzameling eigenschappen, gedragingen en rollenpatronen die een maatschappij voor elk geslacht heeft bepaald.



### **Genderdysforie**

Genderdysforie gaat over de zelfbeleving van transgender personen als psychisch verschijnsel. Voorheen gebruikten psychiaters en psychologen de term *gender identity disorder* om de situatie van transgender personen te benoemen. Door deze term leek het alsof transgender personen een psychische stoornis hebben, dus tegenwoordig wordt de term genderdysforie gebruikt.

### **Genderexpressie**

De manier waarop je je genderbeleving naar buiten brengt. Dit doe je onder andere door middel van kleding en gedrag. Genderexpressie is wat de buitenwereld van jou te zien krijgt, in tegenstelling tot genderidentiteit die onzichtbaar is en zich innerlijk afspeelt.

### **Genderidentiteit**

Iemands persoonlijke beleving van zijn/haar/hun gender.

### **Genderneutraal**

Bewust niet kiezen tussen 'vrouwelijke' en 'mannelijke' genderidentiteiten.

### **Genderneutrale voornaamwoorden**

Als personen zich niet als man of vrouw identificeren kunnen ze ervoor kiezen om in plaats van als hij/hem/zijn of zij/haar/haar, als hen/hun geïdentificeerd te worden.

### **Heteroseksueel**

Iemand die zich romantisch en/of seksueel uitsluitend aangetrokken voelt tot mensen van het tegengestelde geslacht of gender.

### **Holebi's**

Vlaamse term voor homomannen, lesbische vrouwen en biseksuelen.

### **Homofobie**

Gevoelens van ongemak, angst, minachting, vijandigheid en/of haat tegen homoseksuelen en homoseksualiteit.

### **Homoseksuelen**

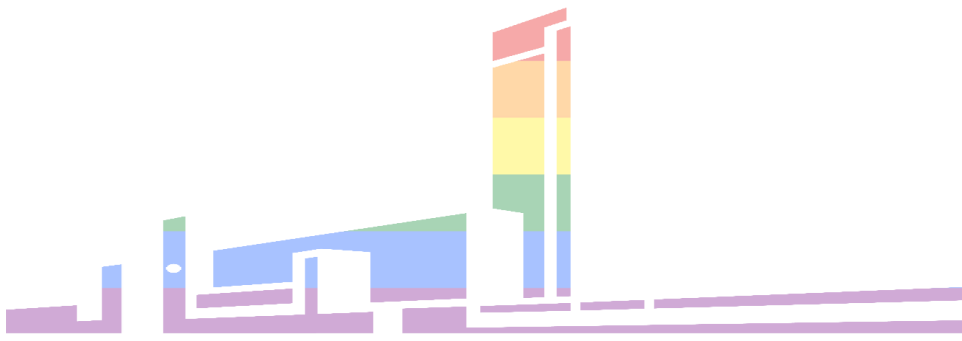
Mensen die zich romantisch en/of seksueel uitsluitend aangetrokken voelen tot iemand van hetzelfde geslacht.

### **LHBTI-emancipatie**

Toekenning van gelijke rechten, gelijke kansen, gelijke behandeling en gelijkstelling voor de wet van lesbische vrouwen, homomannen, biseksuelen, transgenders en intersekse personen, en het bevorderen van hun veiligheid en het tegengaan van discriminatie.

### **LHBTI-emancipatiebeleid**

Overheidsbeleid gericht op de emancipatie van lesbische vrouwen, homomannen, biseksuelen, transgenders en intersekse personen.



### **Intersekse personen**

Persoon met geslachtskenmerken die buiten de gebruikelijke definities van 'vrouwelijk' of 'mannelijk' vallen.

### **Lesbische vrouwen**

Vrouwen die zich romantisch en/of seksueel uitsluitend aangetrokken voelen tot vrouwen.

### **LHBT's**

Afkorting van lesbische vrouwen, homomannen, biseksuelen en transgenders.

### **LHBTI**

Afkorting van lesbische vrouwen, homomannen, biseksueel en transgender en intersekse personen.

### **LHBTIQ+**

Afkorting van lesbisch, homo, biseksueel, transgender, intersekse, queer en alle andere variaties die niet-heteroseksueel en/of cisgender zijn en/of geslachtskenmerken hebben die binnen de gebruikelijke definities van 'vrouwelijk' of 'mannelijk' vallen.

### **Meerouderschap**

Ouderschap van meer dan twee mensen die samen een kind krijgen en opvoeden. Bijvoorbeeld bij een lesbisch stel dat een kind vanaf de geboorte opvoedt samen met een man of een homostel, of een homostel dat een kind krijgt met een heteroseksuele, alleenstaande vriendin.

### **Non-binair**

De genderidentiteit die niet past binnen een van twee hokjes 'vrouwelijk' of 'mannelijk'.

### **Pansexueel**

Iemand die zich romantisch en/of seksueel aangetrokken voelt tot mensen, ongeacht het geslacht of de gender van de ander.

### **Queer**

Iemand die zichzelf niet een vaststaande gender en/of seksuele identiteit toekent of dit afwijst. In het Engels is queer een paraplueterm voor alles wat niet-heteroseksueel en/of niet-cis gender is.

### **Roze ouderen**

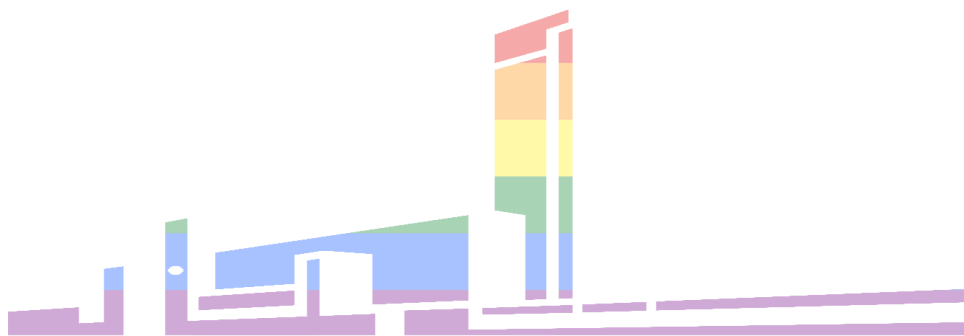
Homoseksuele mannen, lesbische vrouwen, biseksuelen, transgender personen en intersekse personen vanaf ongeveer 55 jaar.

### **Seksuele diversiteit**

Verschillende soorten seksuele voorkeuren.

### **Seksuele oriëntatie**

Ook wel seksuele voorkeur, seksuele gerichtheid of geaardheid. Dit is een term om aan te geven tot welke gender(s) of geslacht(en) iemand zich romantisch en/of seksueel aangetrokken voelt.



### **Transgender personen**

Parapluterm voor mensen bij wie de sekse (het geslacht) niet overeenkomt met de genderidentiteit.

### **Transseksuelen**

Mensen die de overtuiging hebben tot het andere geslacht te behoren dan in hun geboorteakte is vermeld en die de wens hebben hun lichaam aan het verlangde geslacht aan te passen.

### **Transman**

Een transman is een transgender man die bij geboorte als meisje werd aangeduid.

### **Transvrouw**

Een transvrouw is een transgender vrouw die bij geboorte als jongen werd aangeduid.

### **Travestieten**

Travestieten, ook wel *crossdressers* genoemd, hebben niet altijd de wens tot geslachtsaanpassing in welke vorm dan ook. Zij geven uiting aan hun identiteit door zich deels of volledig, soms of regelmatig, te kleden als iemand van het andere geslacht. In hoeverre men zich ook als dit andere geslacht identificeert, verschilt per persoon.

### **Transfobie**

Letterlijk: angst voor transgender identiteiten. Dit betreft uitsluiting, belediging en discriminatie van transgender personen

Bron: Movisie

### **Heterocoach**

Begeleider van een heteroseksueel persoon waarvan de relatiepartner op latere leeftijd uit de kast is gekomen. De homoseksuele partner heeft dan al een langdurig proces van zelfacceptatie doorlopen. De heteroseksuele partner echter ("de hetero van de homo") heeft dit meestal niet. Deze groep wordt vaak vergeten omdat alle aandacht uitgaat naar de homoseksuele partner die zichzelf heeft leren accepteren.

Bron: Helma Ketelaar